

ONTWERPBESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND

Betreft : WnbGst **ontwerp**besluit
Zaaknummer : OMG-009624/DMS424918
Aanvrager : Havenbedrijf Amsterdam N.V.
Locatie : Multipurpose terminal, Maltaweg ten zuiden van nummer 3 (delen van kadastrale percelen 3826 en 4028), Amsterdam Westpoort

A. Besluit

1. Onderwerp aanvraag
2. Besluit
3. Procedure
4. Indienen zienswijze
5. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

VERZONDEN 12 SEP. 2024

B. Voorschriften**C. Overwegingen en toetsingen Wet natuurbescherming**

1. Wettelijk kader
2. Inhoudelijke beoordeling van de aanvraag
3. Conclusie

D. Samenhangende besluiten**E. Kennisgeving****A. ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-HOLLAND****1. Onderwerp aanvraag**

Havenbedrijf Amsterdam N.V. (hierna: Havenbedrijf) heeft op 4 mei 2023 een vergunning conform artikel 2.7, tweede lid van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb) aangevraagd voor de aanleg en het gebruik van een multipurpose terminal, een inrichting voor de op- en overslag van ro-ro, stukgoed en containers aan de Maltaweg ten zuiden van nummer 3 te Amsterdam Westpoort.

De realisatie van de multipurpose terminal is afhankelijk van voldoende elektriciteit op het perceel. Vanwege de elektriciteitscongestie en de planning van de realisatie van nieuwe onderstations kan het project vertraging oplopen. Gezien het voorgaande wordt mogelijk uitstel van aanleg en ingebruikname aangevraagd tot 2028. Worst-case is aangenomen dat de aanlegfase in 2024 zal plaatsvinden.

De goederen zullen per zeeschip, per as en per spoor aan- en afgevoerd worden. Op de kavel ligt al verharding, specifiek voor een autoterminal. Vervolgens zullen de goederen met behulp van een elektrische overslagkraan, heftrucks en terminal trekkers worden overgeheveld van het transportmiddel naar de opslag. De opslag zal op het terrein en in de loods plaatsvinden. Relevant voor het aspect stikstof is het gebruik van materieel en transportbewegingen per as en spoor. De inrichting wordt gasloos, derhalve is er geen sprake van NO_x-emissie ten gevolge van verwarming van de panden.

Bij deze bedrijfsactiviteiten vinden twee handelingen plaats die mogelijk tot een stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden in de omgeving veroorzaken. Het gaat hier om verkeersbewegingen met wegvoertuigen en per spoor en het rijden van werktuigen en materieel binnen de inrichting.

Er is in de nieuwe, beoogde situatie sprake van een toename in stikstofdepositie.

Ten behoeve van de aanleg en het gebruik van de multipurpose terminal wordt extern gesaldeerd. Hiertoe wordt een deel van de vigerende natuurvergunning met kenmerk RUD.265740 (d.d. 23 mei

2019) van Rietlanden Terminals B.V. voor de inrichting aan de Amerikahavenweg 3 te Amsterdam Westpoort, zoals gewijzigd op 11 januari 2022, met kenmerk OD.335264, ingetrokken. De gedeeltelijke intrekking betreft 325 draaiuren van de drijfkranen, die het bedrijf in exploitatie heeft op locatie 1. De emissieruimte die hiermee ingetrokken wordt (zijnde 4348,5 kg NO_x per jaar) komt in het kader van extern salderen voor 70% (zijnde 3.044,0 kg NO_x per jaar) ten goede aan de multipurpose terminal.

2. Besluit

Wij zijn voornemens Havenbedrijf Amsterdam N.V. een vergunning conform artikel 2.7, tweede lid Wnb voor de aanleg en ingebruikneming van een multipurpose terminal, een inrichting voor de op- en overslag van ro-ro, stukgoed en containers aan de Maltaweg 3 te Amsterdam Westpoort, zoals weergegeven in de AERIUS-berekeningen d.d. 5 december 2023 met kenmerk S2RCfD3zkUea (bijlage 1) en RWE8FCLTHhQK (bijlage 2), te verlenen. De aanvraag en de bij de aanvraag aangeleverde stukken maken onderdeel uit van deze vergunning.

3. Procedure

Uniforme openbare voorbereidingsprocedure

Uw aanvraag wordt behandeld met toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Deze aanvraag is door ons ontvangen op 4 mei 2023 en geregistreerd onder zaaknummer OMG-009624/DMS424918. De ontvangst van deze aanvraag is door ons bevestigd per e-mail van 22 mei 2023.

Op 8 november 2023, 5 maart 2024, alsmede op 2 april 2024 hebben wij verzocht om aanvulling van de aanvraag. Op 6 december 2023, op 28 maart 2024 en op 3 april 2024 hebben wij de gevraagde aanvullingen ontvangen. Op 5 juni 2023 hebben wij per brief de procedure voor de vergunningaanvraag voor de Multipurpose terminal opgeschort. Op 12 september 2023 is de procedure weer herstart.

Overgangsrecht Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Wnb is hierbij komen te vervallen. De aanvraag is ingediend voor 1 januari 2024 onder de Wnb. Door het overgangsrecht is de aanvraag beoordeeld en het besluit afgegeven op basis van de Wnb.

4. Indienen zienswijze

Gedurende de periode van terinzagelegging kunnen belanghebbenden schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn onder vermelding van het zaaknummer dat op het ontwerpbesluit staat vermeld.

5. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

P.M.

B. VOORSCHRIFTEN

Op grond van artikel 5.3 Wnb verbinden wij aan deze vergunning de volgende voorschriften en beperkingen.

Algemene voorschriften

1. Bij wijzigingen van omstandigheden waaronder deze vergunning is afgegeven, dient de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord hiervan terstond in kennis te worden gesteld via postbus@odnhn.nl.
2. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze vergunning op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde vergunning mag langs elektronische weg, leesbaar, worden getoond.

Meldingsplicht

3. De start van de vergunde bouwactiviteiten en de start van de ingebruikname van de inrichting dient u te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord door middel van het meldingsformulier dat via deze link is te downloaden:
https://www.odnhn.nl/Menu/Natuur/Gebiedsbescherming/Melding_of_vergunning/Formulieren/Meldingsformulier_start_werkzaamheden_gebieden.
4. Bij het optreden van incidenten dient dit bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord per direct gemeld te worden onder overlegging van alle relevante gegevens.

Specifieke voorschriften

5. De ruimte van de externe saldering in deze vergunning kan pas worden benut als de (gedeeltelijke) intrekking van de natuurtoestemming van de saldo-gevende activiteiten van Rietlanden Terminals B.V. te Amsterdam onherroepelijk is geworden zodat verzekerd is dat deze stikstofrechten niet opnieuw kunnen worden ingezet door Rietlanden Terminals B.V.
6. De maximale emissiejaarvracht in de gebruiksfase van de multipurpose terminal, met uitzondering van de activiteiten met zeeschepen, bedraagt 2.484,6 kg NO_x/jr en 62,2 kg NH₃/jr.
7. Binnen de inrichting dient een doelmatige registratie aanwezig te zijn van de emissies van NO_x en NH₃, welke op verzoek aan de provinciaal toezichthouder kan worden getoond. Er dient in elk geval bijgehouden te worden hoe hoog de emissies zijn per emissiebron, zoals aangegeven in tabel 5 van dit besluit.
8. Er dient een jaarrapportage van de gerealiseerde emissiejaarvrachten te worden opgesteld, die voor 1 april van het daaropvolgende jaar naar de ODNHN moet worden gestuurd, via [\[redacted\]@odnhn.nl](mailto: [redacted]@odnhn.nl).

Onze contactgegevens zijn: ODNHN, Postbus 2095, 1620 EB Hoorn, 088-1021300, e-mail: postbus@odnhn.nl.

Wij wijzen u erop dat als u niet werkt conform de aanvraag, u mogelijk in overtreding bent met de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

C. OVERWEGINGEN EN TOETSINGEN WET NATUURBESCHERMING

1. Wettelijk kader

Bevoegdheid tot vergunningverlening

Op grond van artikel 1.3, eerste lid Wnb, in samenhang met artikel 2.7, tweede lid Wnb, zijn Gedeputeerde Staten van de provincie met betrekking tot projecten, tenzij anders bepaald, waar het project wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk verricht het bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid Wnb.

In uitzondering hierop is de Minister van LNV bevoegd om te besluiten op een vergunningaanvraag die betrekking heeft op handelingen die zijn opgenomen in artikel 1.3 van het Besluit Natuurbescherming. Omdat de door u aangevraagde vergunning geen betrekking heeft op een zodanige activiteit, is ons College het bevoegd gezag voor de beslissing op uw aanvraag.

Beoordeling aanvraag

Een verzoek om een vergunning beoordelen wij op basis van de regels uit hoofdstuk 2, paragraaf 2.3 van de Wnb. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb. Op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb is een vergunning vereist voor het uitvoeren van projecten die niet direct verband houden met, of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

Vergunningplicht

Op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb, is een vergunning vereist voor het uitvoeren van projecten die niet direct verband houden met, of nodig zijn voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Zodanige projecten zijn in ieder geval projecten die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten. Op basis van de bij de aanvraag aangeleverde AERIUS-berekeningen hebben wij vastgesteld dat de aangevraagde activiteit vergunningplichtig is op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb.

Passende beoordeling

Wanneer een project niet direct verband houdt met, of nodig is voor, het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere projecten of plannen significante gevolgen kan hebben voor het desbetreffende gebied, dient de initiatiefnemer op grond van artikel 2.8, eerste lid Wnb, een passende beoordeling van de gevolgen voor het gebied op te stellen.

Provinciaal beleid

Op 13 mei 2024 zijn in de provincie Noord-Holland de Beleidsregels salderen in werking getreden. Op grond van de Beleidsregels salderen geldt dat op een volledige en ontvankelijke aanvraag om een vergunning die vóór 13 mei 2024 is ingediend, de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland van 26 augustus 2021 (verder: de Beleidsregel) van toepassing blijft. Bij het beoordelen van een aanvraag waarbij gebruik is gemaakt van extern salderen wordt deze getoetst aan de Beleidsregel.

In de Beleidsregel hebben wij regels gesteld voor extern salderen. Bij extern salderen wordt uitgegaan van de feitelijke gerealiseerde capaciteit. Hiervan kan 70% worden ingezet voor extern salderen.

Beschermde gebieden

De aanvraag heeft betrekking op de in de bijlage genoemde Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats.

Natuurlijke kenmerken van het gebied

Voor een omschrijving van de doelen en hun staat van instandhouding wordt verwezen naar de gebiedendatabase (www.natura2000.nl/gebieden/noord-holland).

Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie van het project hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die op het grondgebied van de provincies Utrecht en Zuid-Holland, liggen. Om een vergunning af te geven is overeenstemming met Gedeputeerde Staten van deze provincies noodzakelijk. Dit gebeurt op basis van een automatische instemming na vier weken na kennisgeving van het ontwerpbesluit bij het betreffende bevoegde gezag.

2. Inhoudelijke beoordeling van de aanvraag

De beoordeling van de aanvraag en de bijbehorende belangenafweging vindt plaats in de volgende stappen.

- Ad 1. Vaststellen gevolgen op Natura 2000-gebieden;
- Ad 2. Vaststellen emissies;
- Ad 3. Extern salderen.

Ingediende documenten Voor de beoordeling van de aanvraag hebben wij gebruik gemaakt van de volgende bij de vergunningaanvraag ingediende gegevens:

1. Ingevuld aanvraagformulier vergunning Wnb ODNHN, Havenbedrijf Amsterdam, 4 mei 2023;
2. Handtekeningenformulier behorende bij een aanvraag op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb), Havenbedrijf Amsterdam, 24 april 2023;
3. Machtiging Peutz voor vergunningaanvraag Wnb, Havenbedrijf Amsterdam, 24 april 2023;
4. Vergunning Wet natuurbescherming van Rietlanden Terminals B.V. met zaaknummer RUD.265740, 23 mei 2019;
5. Wijziging Vergunning Wet natuurbescherming Rietlanden Terminals B.V., Amerikahavenweg 3 Amsterdam, met zaaknummer OMG-000668, 13 februari 2024;
6. Notitie Gedeeltelijke intrekking natuurvergunning Rietlanden, Peutz, 9 augustus 2024;
7. Passende beoordeling Activiteiten Maltaweg te Amsterdam, Peutz, 6 december 2023;

8. AERIUS-verschilberekening aanlegfase met eigen rekenpunten met kenmerk RWE8FCLTHhQK, 5 december 2023;
9. AERIUS-berekening projecteffect gebruikssituatie inclusief externe saldering met kenmerk RqU2nDAPZ364, 6 december 2023;
10. AERIUS-verschilberekening gebruiksfase 2025 met eigen rekenpunten met kenmerk S2RCfD3zkUea, 5 december 2023;
11. Overeenkomst saldering tussen Rietlanden Terminals en Havenbedrijf Amsterdam, 26 april 2023;
12. Mail Peutz met toelichting aanvulling aanvraag, 28 maart 2024;
13. Onderzoek stikstofdepositie Multipurpose terminal Maltaweg, Peutz, 3 april 2024.

Ad 1 Vaststellen gevolgen op Natura 2000-gebieden

Binnen de invloedssfeer van het project bevindt zich onder andere het Natura 2000-gebied 'Polder Westzaan'. Mogelijke negatieve effecten bestaan uit vermesting of verzuring van stikstofgevoelige habitattypen. Wegens de afstand van de planlocatie ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (ruim 3 km) zijn andere negatieve effecten uitgesloten, zoals aangetoond in de Passende Beoordeling van Peutz van 6 december 2023.

Binnen de Natura 2000-gebieden zijn verschillende habitattypen aanwezig. Voor stikstofgevoelige habitats is een kritische depositiewaarde (KDW) vastgesteld. Voor Natura 2000-gebieden waar reeds sprake is van een overbelaste situatie als gevolg van een overschrijding van de KDW kan een aanvullende toename van stikstofdepositie significante gevolgen veroorzaken. Gezien de afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied zijn overige effecten, anders dan stikstofdepositie, uit te sluiten. Derhalve beperkt de beoordeling van deze aanvraag zich tot de effecten van stikstofdepositie.

Ad 2 Vaststellen emissies

In de aanlegfase en in de gebruiksfase treedt een toename van de stikstofdepositie op in de omliggende Natura 2000-gebieden waaronder het gebied 'Polder Westzaan'. De effecten van toename van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase en in de gebruiksfase van de multipurpose terminal op stikstofgevoelige habitattypen (vermesting/verzuring) worden extern gesaldeerd.

Scheepvaart

De aanvraag heeft onder andere betrekking op de depositie-effecten die worden veroorzaakt door de stikstofemissies als gevolg van scheepvaartbewegingen in het Noordzeekanaalgebied. Het betreft hier emissies van zeeschepen, die worden veroorzaakt door zowel het varen als het stilliggen aan de kade bij de inrichting.

Op 9 december 2015 heeft de minister van Economische zaken een vergunning in het kader van de Nbwet 1998 verleend voor de verbreding van de zeetoegang van IJmond. Onderdeel van deze vergunning was de groei in de zeescheepvaart in het gehele Noordzeekanaalgebied vanaf de Noordzee tot aan het IJmeer als gevolg van de vergunde capaciteitsvergroting van de zeetoegang IJmond. Daarin wordt rekening gehouden met een volledige benutting van de maximale sluiscapaciteit, en is vertaald naar zeescheepvaart en het daaraan gerelateerde aanmeren, wegvaren en stilliggen van schepen in het gehele Noordzeekanaalgebied en de stikstofdepositie die daardoor veroorzaakt kan worden.

Deze scheepvaartgroei is niet alleen een direct gevolg van de vergrote capaciteit van de zeesluizen bij IJmuiden, maar ook van de ontwikkelingen in de havengebieden aan het Noordzeekanaal, waaronder het Westpoort, waar de multipurpose terminal komt te liggen.

In de praktijk betekent dit, dat er niet meer scheepvaartverkeer in het Noordzeekanaalgebied kan plaatsvinden, dan in de vergunning voor de zeesluis is aangegeven. Significante effecten als gevolg van de vergunde scheepvaartemissies zijn hierdoor uitgesloten. De zeescheepvaart ten behoeve van de multipurpose terminal maakt daarom geen onderdeel uit van de vergunning. Er vinden geen scheepvaartbewegingen plaats met binnenvaartschepen van en naar de multipurpose terminal op Westpoort.

Aanlegfase

Tijdens de aanleg van de inrichting van de multipurpose terminal aan de Maltaweg 3 te Amsterdam Westpoort, die circa 2 jaar in beslag neemt, zijn er emissies van de transportbewegingen van en naar de bouwplaats (personeel en materialen) en emissies door de inzet van mobiele werktuigen.

Mobiele werktuigen

Voor de aanleg van de inrichting wordt gebruik gemaakt van mobiele werktuigen. Er is gekozen voor het berekenen van een worstcase scenario, waarbij alle bouwwerkzaamheden plaatsvinden in een rekenjaar (2024). Om de emissie van NO_x zoveel mogelijk te beperken wordt gebruik gemaakt van mobiele werktuigen van minimaal stageklasse IV. In de tabel hieronder staat aangegeven welke werktuigen worden ingezet, hoeveel draaiuren ze per jaar maximaal maken, wat het vermogen is, hoe groot het dieselvebruik is en hoe groot het Adblue-verbruik is gedurende het grondwerk, de ruwbouw en tijdens de afbouw.

Tabel 1: Specificaties mobiele werktuigen tijdens de grondwerk in de aanlegfase

Soort werktuig/installatie	Vermogen (kW)	Inzetduur (u/jr)	Dieselvebruik (l/jr)	Adblue verbruik (l/jr)*
Graafmachine	200	1.810	37.494	2.250
Shovel	210	905	19.660	1.180

* max. 6% van het dieselvebruik

Tabel 2: Specificaties mobiele werktuigen tijdens de ruwbouw in de aanlegfase

Soort werktuig/installatie	Vermogen (kW)	Inzetduur (u/jr)	Dieselvebruik (l/jr)	Adblue verbruik (l/jr)*
Mobiele kraan	170	1.810	32.017	1.921
Heimachine	300	905	27.875	1.673
Betonstortor	160	181	3.019	181
Betonpomp	200	181	2.653	159
Hoogwerker	40	1.810	8.286	-
Heftruck	120	453	5.722	343
Aggregaat	200	543	7.960	478

* max. 6% van het dieselvebruik

Tabel 3: Specificaties mobiele werktuigen tijdens de afbouw in de aanlegfase

Soort werktuig/installatie	Vermogen (kW)	Inzetduur (u/jr)	Dieselvebruik (l/jr)	Adblue verbruik (l/jr)*
Mobiele kraan	170	905	16.009	961
Hoogwerker	40	1.810	8.286	-
Graafmachine	200	181	3.749	225
Shovel	210	181	3.932	236
Asfalteermachine	150	91	1.800	108
Walsmachine	75	181	1.850	111

* max. 6% van het dieselvebruik

De stikstofemissie door de mobiele werktuigen bedraagt maximaal 1.274,7 kg NO_x/jr en maximaal 39,4 kg NH₃/jr.

Wegverkeer

Tijdens de aanlegfase van de inrichting van de multipurpose terminal vinden vervoersbewegingen plaats van licht verkeer (86.160 verkeersbewegingen per jaar) en van zwaar vrachtverkeer (14.360 verkeersbewegingen per jaar). De emissie als gevolg van verkeersbewegingen bedraagt maximaal 194,9 kg NO_x/jr en 4,7 kg NH₃/jr.

Stationair draaiende motoren van zwaar vrachtverkeer op de bouwplaats leveren in totaal een emissie op van 9,7 kg NO_x/jr en van maximaal 0,1 kg NH₃/jr.

De totale emissie van NO_x gedurende de aanlegfase bedraagt maximaal 1.479,2 kg/jr en de totale emissie van NH₃ bedraagt maximaal 44,2 kg/jr.

Omdat de emissies vanuit de inrichting van de multipurpose terminal tijdens de gebruiksfase hoger zijn dan die in de aanlegfase en omdat de stikstofdepositie in de gebruiksfase ook hoger is, wordt de gebruiksfase aangemerkt als maatgevende fase voor de beoordeling van stikstof.

Gebruiksfase

Beoogde situatie

Bij de beoogde bedrijfsactiviteiten van de multipurpose terminal zullen de goederen per schip, as en/of trein aan- en afgevoerd worden. Vervolgens zullen de goederen met behulp van een elektrische overslagkraan, heftrucks en terminal trekkers worden overgeheveld van het transportmiddel naar de opslag. De opslag zal op het terrein en in de loods plaatsvinden. Worst-case uitgangspunt is dat het bedrijf in 2025 volledig in bedrijf is. Relevant voor het aspect stikstof is het gebruik van materieel en transportbewegingen per as en spoor. De inrichting wordt gasloos, derhalve is er geen sprake van NO_x-emissie ten gevolge van verwarming van de panden.

Mobiele werktuigen

In de beoogde situatie worden in de multipurpose terminal de volgende mobiele werktuigen ingezet: een elektrische overslagkraan, negen heftrucks met een vermogen van 100 kW en in totaal 9.000 draaiuren per jaar en vier terminal trekkers met een vermogen van 200 kW en in totaal 2.000 draaiuren per jaar.

In totaal bedraagt de emissie van vanuit de mobiele werktuigen bij de multipurpose terminal Maltaweg in de beoogde situatie 795,3 kg NO_x/jr en 32,9 kg NH₃/jr.

Verkeersbewegingen

In de beoogde situatie is een realistische inschatting gemaakt van het aantal verkeersbewegingen, waardoor wordt uitgegaan van 21.900 verkeersbewegingen met personenauto's per jaar en van 153.300 verkeersbewegingen per jaar met zwaar vrachtverkeer. De emissies als gevolg van verkeersbewegingen komen hierdoor in de beoogde situatie uit op max. 1.481,8 kg NO_x/jr en 28,1 kg NH₃/jr.

Manoeuvrerende vrachtwagens op het terrein van de multipurpose terminal veroorzaken een emissie van maximaal 95,3 kg NO_x/jr en van 1,1 kg NH₃/jr.

Uitgangspunt is dat in de toekomstige situatie wekelijks één trein de terminal aandoet, resulterend in 52 diesel aangedreven treinen per jaar. De trein heeft een vermogen van 900 kW en stage IIIA en een NO_x emissiefactor van 6,0 g/kWh. Hieruit volgt een totale NO_x emissie van 112,2 kg per jaar.

Tabel 4. Emissies ten gevolge van transport per spoor

Activiteit	Aantal	Lengte enkele reis [m]	Snelheid [km/u]	Duur per trein [u]	Totale duur [u]	NO _x -emissie [kg/jr]
Stationair draaien	52	n.v.t.	0	0,25	13	70,2
Rijden op het terrein	52	550	10	0,11	5,7	30,8
Verkeersaantrekkende werking	52	400	20	0,04	2,1	11,2
Totaal:						112,2

Tabel 5. Emissie van NO_x en NH₃ bij de multipurpose terminal Maltaweg in de beoogde situatie

Bron	Jaarvracht NO _x (kg/jr)	Jaarvracht NH ₃ (kg/jr)
Spoor	112,2	-
Wegverkeer (licht en zwaar)	1.481,8	28,1
Mobiele werktuigen	795,3	32,9
Manoeuvrerende vrachtwagens	95,3	1,1
Totaal	2.484,6	62,2

De totale emissie vanuit de multipurpose terminal bedraagt in de beoogde situatie maximaal 2.484,6 kg NO_x/jr en max. 62,2 kg NH₃/jr.

Ad 3 Extern salderen

Significante effecten van deze stikstofdepositie zijn niet uitgesloten. In de aanvraag is daarom gekozen voor een externe saldering met één saldagever. Voor extern salderen geldt de beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland.

Er wordt op basis van een overeenkomst tussen Havenbedrijf Amsterdam N.V. en Rietlanden Terminals B.V. stikstof overgenomen voor de multipurpose terminal aan de Maltaweg. Tevens wordt gelijktijdig met dit besluit een besluit genomen voor gedeeltelijke intrekking van de

natuurvergunning van Rietlanden. Voor Rietlanden betreft dit besluit OMG-009476. Hiermee wordt 4.348,5 kg NO_x per jaar ingetrokken. Dit komt overeen met het equivalent van 325 draaiuren van de drijfkranen op locatie 1.

Voor projecten waar extern salderen wordt toegepast geldt volgens de Beleidsregel intern en extern salderen Noord-Holland dat de saldo ontvanger 70% van de verkregen stikstofemissie kan benutten. Er mag 70% van de ingetrokken stikstof van Rietlanden Terminals B.V. worden ingezet voor de saldering. Dit betreft 3.043,9 kg NO_x/jr en deze hoeveelheid is aangehouden in de AERIUS-verschilberekening.

In de aanvraag is aangegeven dat de capaciteit van de natuurvergunning van Rietlanden Terminals B.V. daadwerkelijk is gerealiseerd. Dit is aangetoond op basis van de Notitie 'Beschouwing stikstofemissie ten gevolge van de inzet van drijfkranen door Rietlanden, Peutz, 21 september 2023'.

Aan de voorwaarden voor extern salderen uit de Beleidsregel salderen Noord-Holland wordt voldaan. De saldo-gevende activiteit is feitelijk gerealiseerd, heeft een vigerende natuurvergunning en deze vergunning wordt gedeeltelijk ingetrokken ten behoeve van onderhavige saldo-nemende activiteit (bij Rietlanden voor 325 draaiuren van de drijfkranen met een emissie van 4.348,5 kg NO_x per jaar).

Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) in werking getreden. Krachtens de Wsn wordt inmiddels uitvoering gegeven aan de (landelijke) structurele aanpak stikstof, inclusief een verplichting voor gedeputeerde staten om provinciale gebiedsplannen op te stellen ter uitwerking van de landelijk vereiste depositiereductie. Daarnaast zijn er programma's in uitvoering, zoals de landelijke structurele aanpak stikstof en de provinciale gebiedsgerichte aanpak, welke zijn gericht op een structurele daling van stikstofdepositie binnen afzienbare termijn.

Wij zijn van mening dat er op dit moment voldoende initiatieven lopen om de vereiste resultaten te halen waardoor intrekkingen als onderhavige niet als passende maatregel nodig zijn om de gestelde doelen te behalen en de ruimte gedeeltelijk gebruikt kan worden voor externe saldering. GS hebben de opgave om inzichtelijk te maken met welke passende maatregelen uitvoering zal worden gegeven aan de daling van de stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn. Wij wijzen er hierbij op dat de (positieve) effecten van de maatregelen niet vast hoeven te staan en dat het niet noodzakelijk is dat concreet wordt aangegeven welke maatregelen tot dezelfde reductie van stikstofdepositie leiden als de intrekking van een natuurvergunning (zie de uitspraak van de Afdeling van 20 januari 2021 met kenmerk ECLI:NL:RVS:2021:71, rechtsoverwegingen 7.2, 7.3 en 13 tot en met 14.8). Daarbij is het ook niet nodig dat ten aanzien van elk (stikstofgevoelig) Natura 2000-gebied op hexagoonniveau ecologisch wordt beoordeeld tot welk niveau de depositie uiteindelijk moet worden teruggebracht. De verplichting om een pakket van passende maatregelen inzichtelijk te maken is immers iets anders dan het per gebied uitvoeren van een passende beoordeling voor een concreet project. Zie in dit kader bijvoorbeeld ook de uitspraak van de rechtbank Gelderland van 22 oktober 2021 (kenmerk: ECLI:NL:RBGEL:2021:5684, rechtsoverwegingen 10 tot en met 10.2) en tenslotte uit de tweede GOL tussenuitspraak ECLI:NL:RVS:2024:625 in rechtsoverweging 49: *"De beëindiging van het saldogevende bedrijf door aankoop en intrekking van de vergunning is een maatregel die naar zijn aard ook geschikt is om ingezet te worden als instandhoudings- of passende maatregel. Uit overweging 13-13.8 van de uitspraak van 29 mei 2019, ECLI:NL:RVS:2019:1603 (de PAS-uitspraak) volgt - kort gezegd - dat een maatregel die als instandhoudings- of passende maatregel kan worden ingezet alleen als mitigerende maatregel in een passende beoordeling kan worden betrokken als, gelet op de staat van instandhouding en de instandhoudingsdoelstelling, het behoud van natuurwaarden is geborgd, of in het geval er een verbeter- of hersteldoelstelling geldt, dat doel ook op andere wijze kan worden gerealiseerd. Bovendien dient de maatregel verbonden te zijn aan het plan of project. Vergelijk de uitspraak Logistiek Park Moerdijk, ECLI:NL:RVS:2020:2318."*

In het kader van het Programma stikstofreductie en natuurverbetering 2022-2035 worden de komende jaren voor en door de sector industrie maatregelen ter reductie van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden getroffen. Dit programma gaat bovendien vergezeld van de wettelijke monitoringsplicht van de uitvoering en effecten, waardoor in overeenstemming met artikel 1.12g van de Wnb tijdig bijsturing plaatsvindt en aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden zodat de resultaatsverplichtingen uit artikel 1.12a van de Wnb worden gehaald. Uit de Roadmap reductie stikstofdepositie industriële piekbelasters Noord-Holland

(zie Bijlage 5) blijkt dat de sector industrie en vooral piekbelasters in Noord-Holland wezenlijk zullen bijdragen aan die reductie¹. Uit het onderzoek blijkt dat de wettelijk vastgestelde omgevingswaarden voor de sector industrie in 2025 en 2030 behaald zal worden.

Er wordt nog gewerkt aan de actualisatie van de beschrijving stikstofaankpak Noord-Holland. In dat document zullen de stikstofreducerende maatregelen en natuur(herstel)maatregelen worden beschreven.

Met de maatregelen die van Rijkszijde worden genomen en door de getroffen en nog te treffen maatregelen zoals onder meer opgenomen in de beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden en de ontwikkelingen en (nog te treffen) maatregelen in het kader van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied, verwachten wij naar de huidige inzichten dat er geen verdere achteruitgang van de gebieden plaatsvindt. Hierdoor is het niet noodzakelijk dat de intrekking bedoeld als mitigerende maatregel voor onderhavig besluit als een passende maatregel moet worden ingezet. Voor meer informatie verwijzen wij ook naar

https://www.noordholland.nl/Onderwerpen/Natuur/Natuurversterking_Stikstof.

De samenhang tussen de activiteiten is verzekerd doordat er een overeenkomst tussen de saldo-gevende en saldo-nemende partij is ondertekend, waarin de overdracht van de benodigde stikstofruimte wordt geregeld. Er is voor het project waarmee extern wordt gesaldeerd een AERIUS-verschilberekening aangeleverd (met kenmerk S2RCfD3zkUea, d.d. 5 december 2023) waaruit blijkt dat de overgedragen stikstofruimte voldoende is voor de saldo-nemende activiteit, rekening houdend met 30% afroaming voor de natuur.

Passende beoordeling effect stikstofdepositie

Uit de AERIUS-verschilberekening met kenmerk S2RCfD3zkUea, 6 december 2023 (bijlage 1), volgt dat als gevolg van de inzet van externe saldering bij meerdere gebieden (o.a. 'Polder Westzaan') sprake is van een afname in stikstofdepositie van 0,01 tot 0,15 mol N/ha/jr. Lokaal is er echter sprake van een toename van 0,01 mol N/ha/jr in de Natura 2000-gebieden 'Oostelijke Vechtplassen', 'Naardermeer' en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske'. Voor de eerste twee gebieden is dat het gevolg is van de 25 km rekengrens. In AERIUS kunnen namelijk bij een salderingsberekening tussen twee locaties, de rekengebieden uiteenlopen. Dit effect doet zich ook voor bij de externe salderingsberekening voor de multipurpose terminal. Voor het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' gaat het om een toename van 0,01 mol op 1 hexagoon van het habitatype Hoogveenbos, waar sprake is van een naderende overschrijding van de KDW.

Ter hoogte van Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen volgt uit de AERIUS-berekening een berekende stikstofdepositiebijdrage van 0,01 mol N/ha/jr op een aantal hexagonen in het midden van het Naardermeer en langs de noordwestgrens van de Oostelijke Vechtplassen. Dit komt omdat het voorgeschreven model AERIUS-Calculator tot 25 km rekent. Er werd geoordeeld (ECLI:NL:RVS:2023:1299) dat de depositiebijdrage van een project op een detailniveau van een hectare op meer dan 25 km van de emissiebron niet meer toerekenbaar is aan dat project. De saldogever ligt net iets westelijker van de multipurpose terminal en laat hierdoor geen rekenresultaten meer zien voor het gebied in het Naardermeer en in het noordwestelijke deel van de Oostelijke Vechtplassen (>25km). Echter gaat het effect van de saldogever verder dan deze 25 km en heft deze logischerwijs ook de stikstofdepositiebijdrage in dit gebied op. Dit kan door het rekenmodel niet inzichtelijk worden gemaakt.

Om beter inzichtelijk te maken dat het om een virtuele toename gaat, kan bij benadering de situatie bij de 25 km afkapgrens nader worden beschouwd (op hexagoon niveau) door het toevoegen van extra beoordelingspunten. In het geval van de multipurpose terminal zijn 5 extra rekenpunten vastgelegd (zie figuur 1 hieronder). Door op hexagoon niveau te bekijken wat de effecten zijn (depositie afname vs toename) is te herleiden of op/nabij de grens, waar beide 25 km cirkels elkaar nog overlappen, sprake is van een consequente depositie afname. Voor de multipurpose terminal is dit het geval.

Ondanks dat er sprake is van een consequente afname van depositie op de extra rekenpunten is de depositietoename ecologisch beoordeeld.

¹ [Noord-Hollandse industrie op schema om stikstofuitstoot te verminderen - Provincie Noord-Holland](#)

Figuur 1. Overzicht extra rekenpunten in Natura 2000-gebieden Naardermeer en Oostelijke Vechtplassen

Posities aanvullende rekenpunten

Tabel 6. Gegevens en rekenresultaten extra rekenpunten

Reken- punt.	Natura 2000- gebied	X coördinaat [m] (RDH)	Y coördinaat [m] (RDH)	Stikstofdepositie [mol N/ha/j]				
				Rietlanden	Aanlegfase	Project- berekening Aanlegfase	Gebruiks- fase	Project- berekening gebruiksfase
1.	Naardermeer	136025	480420	0,01	<0,005	<0,005	0,01	<0,005
2.	Naardermeer	135011	478384	0,01	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005
3.	Naardermeer	133970	476697	0,01	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005
4.	Oostelijke vechtplassen	133014	475722	0,01	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005
5.	Oostelijke vechtplassen	132257	474702	-	<0,005	<0,005	<0,005	<0,005

Oostelijke Vechtplassen

Voor het volgende habitattype in Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' is een kleine toename van de stikstofdepositie berekend vanuit het AERIUS-rekenmodel:

Habitattype

LG05 Grote-zeggenmoeras

Hoogste depositie mol N/ha/jr

0,01

Uit de berekeningen volgt een beperkte stikstofdepositietoename van 0,01 mol N/ha/jr vanwege het randeffect bij de rekengrens van 25 km. Bij het Grote-zeggenmoeras is dit 0,5% van het totale areaal gedurende de aanlegfase en 0,8% van het totale areaal gedurende de gebruiksfase. De KDW van dit habitattype bedraagt 1.714 mol N/ha/jaar. Een zeer geringe toename van

stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar op een zeer beperkt deel (0,8% met een oppervlakte van 5,7 ha) van het habitatype met een lichte overschrijding van de KDW, leidt niet tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitatype zal leiden. De depositietoename van 0,01 mol N/ha/j ter hoogte van een beperkt areaal van de Grote-zeggenmoerassen, is zodanig dat deze niet zal leiden tot een meet- of waarneembare verzuring en/ of vermesting dat van invloed is op de concurrentiepositie van planten en/of de kwaliteit van het habitatype. Om te komen tot een ecologische doorwerking als gevolg van het project is zeer langdurig een relevante stikstofdepositiebijdrage nodig, waar in het voorliggend geval geen sprake van is. Bovendien is hier feitelijk door de externe saldering geen sprake van een toename in stikstofdepositie.

De realisatie van de instandhoudingdoelstelling, uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit van het habitatype Grote-zeggenmoeras, wordt door de beoogde activiteiten binnen de multipurpose terminal niet belemmerd.

Naardermeer

Voor de volgende habitattypen is in het Natura 2000-gebied 'Naardermeer' in de huidige situatie sprake van een overbelaste situatie (achtergronddepositie hoger dan de KDW):

Habitatype	Hoogste depositie mol N/ha/jr
LG05 Grote-zeggenmoeras	0,01
H91D0 Hoogveenbossen	0,01
H7140D Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)	0,01

LG05 Grote-zeggenmoeras

De KDW van het habitatype LG05 Grote-zeggenmoeras in het Natura 2000-gebied 'Naardermeer' bedraagt 1.714 mol N/ha/jaar.

Een zeer geringe toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar op een beperkt deel (4,2% met een oppervlakte van 6,5 ha) van het habitatype met een overschrijding van de KDW, leidt niet tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitatype LG05 Grote-zeggenmoeras zal leiden. De depositietoename van 0,01 mol N/ha/j ter hoogte van een zeer beperkt areaal, is zodanig dat deze niet zal leiden tot een meet- of waarneembare verzuring en/ of vermesting dat van invloed is op de concurrentiepositie van planten en/of de kwaliteit van het habitatype. Om te komen tot een ecologische doorwerking als gevolg van het project is zeer langdurig een relevante stikstofdepositiebijdrage nodig, waar in het voorliggend geval geen sprake van is. Bovendien is hier feitelijk door de externe saldering geen sprake van een toename in stikstofdepositie.

De realisatie van de instandhoudingdoelstelling, uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit van het habitatype, wordt door de beoogde activiteiten binnen de multipurpose terminal niet belemmerd.

H91D0 Hoogveenbossen

De instandhoudingsdoelstelling van het habitatype H91D0 Hoogveenbossen in het Natura 2000-gebied 'Naardermeer' is behoud van oppervlakte en verbetering van kwaliteit. Het habitatype komt algemeen verspreid door het hele Natura 2000-gebied voor. Het habitatype heeft een KDW van 1.786 mol N/ha/jaar.

Een zeer geringe toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar op een beperkt deel (13% met een oppervlakte van 13,9 ha) van het habitatype met een overschrijding van de KDW, leidt niet tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitatype H91D0 Hoogveenbossen zal leiden. De depositietoename van 0,01 mol N/ha/j ter hoogte van een zeer beperkt areaal, is zodanig dat deze niet zal leiden tot een meet- of waarneembare verzuring en/ of vermesting dat van invloed is op de concurrentiepositie van planten en/of de kwaliteit van het habitatype. Om te komen tot een ecologische doorwerking als gevolg van het project is zeer langdurig een relevante stikstofdepositiebijdrage nodig, waar in het voorliggend geval geen sprake van is. Bovendien is hier feitelijk door de externe saldering geen sprake van een toename in stikstofdepositie.

De realisatie van de instandhoudingdoelstelling, uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit van het habitatype, wordt door de beoogde activiteiten binnen de multipurpose terminal niet belemmerd.

H7140B Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden)

De instandhoudingsdoelstelling van het habitatype H7140D (veenmosrietlanden) in het Natura 2000-gebied 'Naardermeer' is behoud van oppervlakte en behoud van kwaliteit. Het habitatype heeft een KDW van 500 mol N/ha/jaar.

Een zeer geringe toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar op een beperkt deel (36,3% met een oppervlakte van 9,8 ha) van het habitatype met een overschrijding van de KDW, leidt niet tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitatype H7140D Overgangs- en trilvenen (veenmosrietlanden) zullen leiden. De depositietoename van 0,01 mol N/ha/j ter hoogte van een beperkt areaal, is zodanig dat deze niet zal leiden tot een meet- of waarneembare verzuring en/ of vermessing dat van invloed is op de concurrentiepositie van planten en/of de kwaliteit van het habitatype. Om te komen tot een ecologische doorwerking als gevolg van het project is zeer langdurig een relevante stikstofdepositiebijdrage nodig, waar in het voorliggend geval geen sprake van is. Bovendien is hier feitelijk door de externe saldering geen sprake van een toename in stikstofdepositie.

De realisatie van de instandhoudingsdoelstelling, uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit van het habitatype, wordt door de beoogde activiteiten binnen de multipurpose terminal niet belemmerd.

Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske

Bij één van de overbelaste habitattypen is op één locatie sprake van een kleine toename in stikstofdepositie van 0,01 mol N/ha/jaar ten gevolge van de gebruiksfase aan de Maltaweg (inclusief externe saldering) in een situatie met een (naderende) overschrijding van de KDW.

H91D0 Hoogveenbossen

De instandhoudingsdoelstelling van het habitatype H91D0 Hoogveenbossen in het Natura 2000-gebied 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' is behoud van oppervlakte en behoud van kwaliteit. Het habitatype komt algemeen verspreid door het hele Natura 2000-gebied voor. Het habitatype heeft een KDW van 1.786 mol N/ha/jaar.

Een zeer geringe toename van stikstofdepositie van maximaal 0,01 mol N/ha/jaar op een beperkt deel (4,9% met een oppervlakte van 0,9 ha) van het habitatype met een overschrijding van de KDW, leidt niet tot veranderingen in de vegetatie die tot afname van het areaal of verslechtering van de kwaliteit van het habitatype H91D0 Hoogveenbossen zal leiden. De depositietoename van 0,01 mol N/ha/j ter hoogte van een zeer beperkt areaal, is zodanig dat deze niet zal leiden tot een meet- of waarneembare verzuring en/ of vermessing dat van invloed is op de concurrentiepositie van planten en/of de kwaliteit van het habitatype. De toename vindt ook nog eens plaats op een locatie waar de KDW nog niet wordt overschreden, maar waar wel sprake is van een naderende overschrijding. De zeer kleine toename van 0,01 mol zal zeker niet leiden tot overschrijding van de KDW op deze locatie.

De realisatie van de instandhoudingsdoelstelling, uitbreiding van oppervlakte en verbetering van kwaliteit van het habitatype, wordt door de beoogde activiteiten binnen de multipurpose terminal niet belemmerd.

3. Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan worden geconcludeerd dat een vergunning op grond van artikel 2.7, tweede lid Wnb kan worden verleend aan Havenbedrijf Amsterdam N.V. voor de aanleg en ingebruikneming van een multipurpose terminal aan de Maltaweg 3 te Amsterdam Westpoort. Deze conclusie geldt nadrukkelijk onder de door ons gestelde voorwaarden en beperkingen.

Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een project waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is.

D. SAMENHANGENDE BESLUITEN

Dit besluit heeft alleen betrekking op hoofdstuk 2 (Natura 2000-gebieden) van de Wnb. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

E. KENNISGEVING

Van dit besluit zal conform artikel 3:44 Awb door ons kennis worden gegeven op de website www.officielebekendmakingen.nl.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de ODNHN via 088-102 13 00 of postbus@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

Hoogachtend,

P.M

Rechtsbescherming

P.M.

Bijlagen:

1. AERIUS-verschilberekening gebruiksfase 2025 met eigen rekenpunten met kenmerk S2RCfD3zkUea, 5 december 2023;
2. AERIUS-verschilberekening aanlegfase 2024 met eigen rekenpunten met kenmerk RWE8FCLTHhQK, 5 december 2023;
3. Schermafbeeldingen depositie op habitattypen na extern salderen;
4. Overzichtstekening Multipurpose terminal Maltaweg;
5. Roadmap reductie stikstofdepositie industriële piekbelasters Noord-Holland.

Kopie aan:

- Peutz
- Rietlanden Terminals B.V.
- Gemeente Amsterdam
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- Provincie Utrecht
- Provincie Zuid-Holland

Bijlage 4. Overzichtstekening Multipurpose terminal Maltaweg

Noot

**In dit document zijn gedeeltes onleesbaar gemaakt
op grond van artikel 5 van de Wet open overheid:**

- Art. 5.1 lid 2 onderdeel e Woo (e-mail)